

Sektor Bildning

2023-06-20

Handlingsplan för att främja elevers närvaro

Varje dag räknas, varje lektion har betydelse

Närvaro i skolan är en förutsättning för goda skolprestationer, vilket är en viktig skyddsfaktor. Trivs man med livet i största allmänhet och är hyfsat frisk är man närvarande i skolan eller på sin arbetsplats.

Ett av skolans uppdrag är att fostra barn och ungdomar till ansvarskännande vuxna. Skolan är inte bara personalens arbetsplats utan även elevernas och därför bör vi ha frånvaroregler som en förberedelse inför arbetslivet. Frånvaro är ett av de första tecknen på att något inte stämmer. Tidiga insatser redan vid sen ankomst och ströfrånvaro har visat sig ge goda resultat i arbetet med att förebygga frånvaro i skolan.

Att tidigt reagera på frånvaro är att tidigt uppmärksamma att något kanske inte stämmer. Dessutom är det viktigt att signalera att varje barn/ ungdom är saknat när de inte kommer till skolan. Skolan ska målmedvetet och långsiktigt satsa på att utveckla hela skolans vardag utifrån ett salutogent perspektiv, där skolan fokuserar på vilka faktorer som orsakar och vidmakthåller hälsa, mer än vad som orsakar sjukdom

Med problematisk frånvaro avses all frånvaro som kan påverka elevens måluppfyllelse, oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig. Bedömning görs utifrån varje enskilt fall. (nationell kartläggning av elevfrånvaro, skolverket, 2021)

Definition av ogiltig frånvaro är all frånvaro som vårdnadshavare inte meddelat eller bekräftat för skolan (Saknad, SOU-2016).

Hörby kommun har följande definition på problematisk frånvaro: 10 % ogiltig frånvaro eller 20 % anmäld strö sjukfrånvaro på 30 dagar alternativt annan form av problematisk frånvaro (exempelvis återkommande sammanhängande frånvaro)

Skolplikt och rätt utbildning

I Sverige har vi skolplikt vilket handlar om att alla elever får sin rätt till utbildning säkerställd.

Huvudmannens ansvar:

"Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och grundsärskola fullgör sin skolgång. När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen".

(Skollagen 7 kap, § 22)

Vårdnadshavarens ansvar:

"Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt. Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt. Skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det nionde året"

(Skollagen 7 kap, § 2,10, 12 och 20)

Vårdnadshavare ska se till att deras barn kommer till skolan och deltar i utbildningen, alltså att barnet fullgör sin skolplikt. Om en elev inte kan komma till skolan på grund av att hen är sjuk eller av någon annan orsak ska vårdnadshavaren anmäla detta till skolan så snart som möjligt.

(www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/franvaro-i-skolan)

Att som skola främja närvaro

"Skolan har ett ansvar att skapa god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Kunskapsmålen betonas mycket tydligt i skolans verksamhet. Skolan har även till uppgift att utveckla en elevs möjlighet till ett rikt liv och ge förutsättningar för en god fysisk och psykisk hälsa. När det gäller barn och ungdomar som lever i utsatta situationer understryks betydelsen av skolans arbete med att främja närvaro då omfattande frånvaro för den enskilde eleven kan leda till stora svårigheter"

(Allmänna råd för arbetet med att främja närvaro, Skolverket 2012)

Att som elevhälsa främja närvaro

"Elevhälsan ska enligt skollagen främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan behöver utgöra en del av arbetet med att främja närvaro. I arbetet med att främja närvaro är det viktigt att elevhälsans personal ges möjlighet att samverka med övriga personalgrupper. De med generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig för bl.a. frågor om elevernas arbetsmiljö. Elevhälsan blir därigenom ett stöd i arbetet med att främja närvaron"

(Allmänna råd för arbetet med att främja närvaro, Skolverket 2012)

Faktorer som främjar närvaro:

- En förtroendefull relation mellan pedagog och elev som bygger på ömsesidighet
- Eleverna känner anknytning och tillhörighet till skolan och personal.
- Att pedagogerna ser, bekräftar och ställer krav
- Höga förväntningar på elevens prestationer och uppförande
- Positivt ledarskap
- Känslan av meningsfullhet och sammanhang för eleven i undervisningen
- Skolan arbetar utifrån att positiv bekräftelse är mer effektiv än negativa påföljder
- Kontinuerlig återkoppling till elev
- Undervisningen håller hög kvalitet, och elever blir bemötta utifrån sina olika förutsättningar
- Det pedagogiska arbetet och värdegrundsarbetet går hand i hand
- Bra samarbete mellan skola och hem
- Kontinuerlig och nära samverkan mellan skola, hem och andra aktörer
- Effektiva stödinsatser som främjar närvaro och förebygger frånvaro

Detta gör vi genom:

- Lärare, skolpersonal, rektor, samt huvudman ska visa vikten av närvaro. Skolan ska agera på problematisk frånvaro
- Handlingsplanen ska följas
- Närvarofrämjande skolmiljö
- God schemaläggning med få håltimmar
- Skolan ska aktivt arbeta för att förebygga kränkningar och för att skapa trygghet och studiero

Pedagogiskt stöd

- Positivt ledarskap. Pedagogen arbetar med formativ bedömning som är framåtsyftande. Den formativa bedömningen leder till att eleven blir sedd och får individuellt bemötande av undervisande pedagog
- Ge individualiserat stöd till. Fokusera på elevens styrkor.
- Ordna en strukturerad miljö för undervisningen, t.ex. aktivitetsschema som eleven kan följa så det blir tydligt för eleven när lektioner/aktiviteter börjar och slutar.
- Försök ersätta ett problemskapande beteende med ett bättre – en kombination av positiva sätt att ingripa ger bäst resultat. Undvik det som stressar.
- Beskriv mål och dokumentera resultaten. Elever och lärare skall ha tydliga mål med undervisningen. Glöm ej uppföljning. Både elev och lärare måste veta att de är på rätt väg.
- Involvera familjen – det är viktigt att samarbetet mellan hem och skola fungerar. Både elev och vårdnadshavare ska kunna följa elevens utveckling genom kontinuerligt uppdaterade omdömen, åtgärdsprogram och individuell utvecklingsplan.
- Pedagogiska konferenser där undervisande personal träffas och utbyter erfarenheter är en positiv faktor.
- Handledning av specialpedagog och övrig elevhälsa till undervisande lärare och resurspersonal för att utveckla ledarskapet och undervisningen i klassrummet

Enkla saker du som personal kan tänka på:

- Hälsa på dem du möter
- Var uppmärksam på om någon är borta
- Uppmärksamma när någon återkommer efter frånvaro/ sjukdom
- Förmedla hopp
- Erbjud stöd och hjälp
- Hitta något positivt att framhålla
- Hjälpe eleven med handlingsplaner
- Lös inte problemen åt eleverna, hjälp dem att hitta lösningar
- Uppmärksamma positiva beteenden
- Loggbok
- Kontakt via sms/sociala medier
- Arbete som bygger på elevens intresse
- Undervisning i andra lokaler
- Trygghetsskapande person

Var observant på:

- Trötthet
- Vantrivsel
- Beteendeproblematik

- Mobbing
- Utanförskap
- Missbruk
- Självskadebeteende
- Huvudvärk, magont, oro
- Nedstämdhet
- Sömnbrist
- Kränkningar
- Normbrytande beteende
- Prestationsångest
- Rastlöshet
- Uppgivenhet
- Familjesituation

Handlingsplan vid frånvaro

Anmälningsskyldighet vid frånvaro

Om en elev på grund av sjukdom eller någon annan orsak inte kan delta i verksamheten som ordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska hindret snarast anmälas till skolenheten. Rektorn får besluta hur anmälningsskyldigheten ska fullgöras (skolförordningen 4 kap. § 8).

Utredning om frånvaro

"Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obebörligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan".

"Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas".

"När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen".
(Skollagen 7 kap § 19 a)

Föreläggande och vite

"Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter".
(Skollagen 7 kap § 23)

Rutiner för närvarohantering

- Personal, vårdnadshavare och elever informeras varje läsårsstart om skolans närvaro- och frånvarorutiner.
- Vårdnadshavare kontaktas direkt via sms om elev är ogiltigt frånvarande.
- Skolan har rutiner för frånvarodokumentationen i Schoolsoft
- Problematisk frånvaro följs upp kontinuerligt på EHT
- Hantering av frånvaro hanteras enligt flödesschema
- Skolan har närvarorutiner som utvärderas varje läsår av elevhälsan.

Bilagor

Bilaga 1 Flödesschema vid ogiltig frånvaro

Bilaga 2 Flödesschema vid anmäld frånvaro

Bilaga 3 Närvarofrämjande samtal

Flödesschema vid ogiltig frånvaro
Bilaga 1

OBS! Samtliga insatser/aktiviteter ska dokumenteras.

Tidsaspekt	Åtgärder	Ansvarig
Steg 1	Undervisande lärare registrerar närvaro/frånvaro vid lektionsstart Information till vårdnadshavare via telefon/sms Mentor kontaktar elev/vårdnadshavare snarast	Undervisande lärare/Schoolsoft Schoolsoft Mentor/klasslärare
Steg 2 (upprepad ogiltig frånvaro, från andra tillfället)	Samtal med elev och vårdnadshavare, Information om skolplikten. Fortsatt regelbunden kontakt med elev och vårdnadshavare	Mentor
Steg 3 (<u>10 % ogiltig frånvaro på 30 dagar</u>)	Rektor och EHT informeras. Frånvaron dokumenteras i PMO. Mentor informerar vårdnadshavare att närvarofrämjande samtal genomförs. Mentor genomför närvarofrämjande samtal samt agerar utifrån det som framkommer. Samtal dokumenteras i PMO. Vid problematisk frånvaro bokas förstärkt utvecklingsamtal med elev och vårdnadshavare	Mentor/EHT Mentor EHT Rektor/EHT
Steg 4	Uppföljningsmöte inom 4-6 veckor. Vid fortsatt frånvaro – EHM med rektor och berörd personal från EHT. Beslut om fördjupad utredning. Rektor informerar huvudmannen om att fördjupad utredning om frånvaro påbörjats.	Mentor Rektor/EHT Rektor Rektor
Steg 5	Uppföljningsmötet bokas efter avslutad utredning. Lyfter slutsatser och eventuella vidare insatser. Information till vårdnadshavare att vid fortsatt ogiltig frånvaro, när skolans insatser inte haft förväntad effekt samt oro för elevens utveckling och hälsa finns görs en anmälan till socialtjänsten och därefter till Bildningsnämnden med vitesförelägganden. Skolan har fortsatt kontinuerlig kontakt med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Utredare/EHT T/Mentor Rektor Rektor
Steg 6	Anmälan till Bildningsnämnden om vitesföreläggande enl. skollagen 7 kap. § 23. Information till vårdnadshavare om anmälan till Bildningsnämnden Information till vårdnadshavare om när ärendet ska upp i Bildningsnämnden.	Rektor Rektor Controller

Oavsett var i åtgärdsstrappan eleven befinner sig i ska skolan ha en kontinuerlig kontakt med elev och vårdnadshavare. Ansvar för en fungerande skolgång ligger på skolan och skolan ska göra sitt yttersta för att främja skolgången.

Flödesschema vid anmäld frånvaro

Bilaga 2

OBS! Samtliga insatser/aktiviteter ska dokumenteras.

Tidsaspekt	Åtgärder	Ansvarig
Steg 1 (anmäld frånvaro)	Undervisande lärare registrerar närvaro/frånvaro vid lektionsstart 3:e dagen kontakt. Fortsatt regelbunden kontakt med elev och vårdnadshavare under hela frånvaroperioden.	Undervisande lärare Mentor/klasslärare
Steg 2 (20 % anmäld strö frånvaro alt annan problematisk frånvaro under 6-8 v)	Rektor och EHT informeras. Frånvaron dokumenteras i PMO. Mentor informerar vårdnadshavare att närvarofrämjande samtal genomförs. Mentor genomför närvarofrämjande samtal, samt agerar utifrån det som framkommer. Samtal dokumenteras i PMO.	Mentor/EHT Mentor Mentor/Rektor/EHT
Steg 3	Vid fortsatt problematisk frånvaro bokas förstärkt utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare. Efterfråga sjukintyg.	Mentor/EHT Rektor, utredare
Steg 4	Uppföljningsmöte inom 4-6 veckor. Vid fortsatt frånvaro – EHM med rektor och berörd personal från EHT. Beslut om fördjupad utredning. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare, ansvarig utredare, samt med elevhälsan. Skolan har fortsatt kontinuerlig kontakt med elev och vårdnadshavare. Rektor informerar huvudmannen om att fördjupad utredning om frånvaro påbörjats.	Mentor/EHT Rektor/EHT Rektor/EHT Rektor Rektor
Steg 5	Uppföljningsmöte bokas efter avslutad utredning, lyfter slutsatser och ev vidare insatser. Ev. beslut om särskilt stöd. Vid sjukintyg görs en planering för särskild undervisning. Om det ej framkommit adekvata sjukdomsorsaker – anmälan till socialtjänsten enl. SoL 14 kap.§ 1 Information till vårdnadshavare om anmälan till socialtjänsten när skolans insatser inte	Rektor/EHT/Mentor Rektor Rektor Rektor/EHT/Mentor Rektor/EHT/ Mentor

	<p>haft förväntad effekt samt oro för elevens utveckling och hälsa. Information om anmälan till Bildningsnämnden med vitesförelägganden. Skolan har fortsatt kontinuerlig kontakt med elev och vårdnadshavare.</p>	<p>Rektor</p> <p>Rektor</p>
Steg 6	<p>Anmälan till Bildningsnämnden om vitesföreläggande enl. skollagen 7 kap. § 23. Information till vårdnadshavare om anmälan till Bildningsnämnden Information till vårdnadshavare när ärendet tas upp i Bildningsnämnden.</p>	<p>Rektor</p> <p>Rektor</p> <p>Controller</p>

s

Oavsett var i åtgärdstrappan eleven befinner sig i ska skolan ha en kontinuerlig kontakt med elev och vårdnadshavare. Ansvar för en fungerande skolgång ligger på skolan och skolan ska göra sitt yttersta för att främja skolgången.

Närvarofrämjande samtal

Datum:

Elev:

Klass:

Mentor/klasslärare:

Hur trivs du i skolan? Vad är bra/mindre bra?

(ämne, lektion, rast, pedagoger, finns det någon vuxen du har förtroende för, får du det stöd du behöver)

Hur ser din dag ut när du går i skolan/inte går i skolan?

Vad är anledningen till att du inte är i skolan?

Har du vänner i skolan?

(händer det att du blir utsatt)

Ser du några fördelar med att vara hemma?

Ser du några nackdelar med att vara hemma?

Får du det stöd du behöver hemma?

(har du någon att prata med kring: skolgång, mående, vänner, fritid)

Hur skulle du vilja att din närvaro ser ut?

Vilka hinder ser du för att förbättra din närvaro?

Vad kan du göra för att förbättra din närvaro?

Vad behöver du för stöd för att detta ska ske?

Slutsatser/behov/insatser

Uppföljningsdatum med elev: